

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การวิจัยเรื่องวงโปงลางสะออน : การปรับตัวทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการวิจัย ถึงการปรับตัวทางวัฒนธรรมในปัจจุบัน ของวงโปงลางสะออน โดยวิธีการวิจัย ใช้วิธีการวิจัยจากวงโปงลางสะออน และผู้ที่เกี่ยวข้อง วิธิดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

การปรับตัวทางวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ ของวงโปงลางสะออน แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการผสมผสานวัฒนธรรม วงโปงลางสะออนเป็นวงดนตรีรูปแบบหนึ่งที่ผสมผสานระหว่างดนตรีพื้นบ้านอีสาน นาฏศิลป์ และการแสดงสด ในรูปแบบของละครเวที แบบสากล ที่เป็นดนตรีพื้นบ้านอีสานเนื่องมาจากมีที่มาจากกลุ่มนาฏศิลป์ที่เป็นชาวอีสาน ที่มีความซาบซึ้งในดนตรีพื้นบ้าน และต้องการถ่ายทอดเจตนารมณ์ของคนตรีพื้นบ้านเอาไว้ให้คงอยู่ตลอดไป อีกทั้งถ้าเป็นการแสดงดนตรีพื้นบ้านเพียงอย่างเดียว คงไม่ได้รับความสนใจ จึงมีเกิดความคิดแปลกใหม่ในการนำดนตรีพื้นบ้านมาประยุกต์ใหม่ให้เข้ากับยุคสมัย และยังคงแทรกมุกตลกให้เกิดความสนุกสนานจนทำให้โปงลางสะออนที่สืบทอดวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้าน

2. ด้านการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบการแสดง วงโปงลางสะออนอาศัยหลักการเปลี่ยนแปลงและจัดรูปแบบโดยเน้นองค์ประกอบในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปรับปรุงการแสดงให้เกิดความทันสมัยและให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค มีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับจากอดีตจนถึงปัจจุบันตั้งแต่ เครื่องดนตรี รูปแบบการแสดง ชุดการแสดง เพลงที่ใช้บรรเลง และเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบัน นำเทคโนโลยีมาประกอบการแสดง และปรับปรุงให้เหมาะสมกับยุคสมัย จนทำให้เกิดความทันสมัยขึ้นเรื่อยๆ

องค์ประกอบในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านดนตรีได้ปรับเปลี่ยนจากวงดนตรีพื้นบ้านอีสานแบบดั้งเดิม โดยการเพิ่มเครื่องดนตรีสากลบางชิ้น เช่น กลองชุด และเครื่องกำกับจังหวะ เข้ามาร่วมในการบรรเลง ด้านรูปแบบการแสดง ชุดการแสดง การประดิษฐ์ท่ารามีการปรับรูปแบบจากการแสดงพื้นบ้านแบบดั้งเดิมเช่นเดียวกับด้านดนตรีมีการสอดแทรกการร้องเพลงสมัยใหม่ประกอบการเต้นแบบสากลสลับกับการรำพื้นเมือง มีการประยุกต์คิดค้นนำเรื่องราวเกี่ยวกับพื้นบ้านอีสานมาเรียบเรียง

เป็นเรื่องราวให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันแล้วสร้างรูปแบบการแสดงที่แปลกใหม่ ด้านเครื่องแต่งกาย ถูกปรับปรุงขึ้นตามความเหมาะสมกับยุคสมัย ประดิษฐ์เครื่องแต่งกายใหม่ให้เข้ากับชุดการแสดงโดยยึดหลักการประดิษฐ์เครื่องแต่งกายจากการแสดงพื้นบ้านอีสานที่มีแนวโน้มไปในทางผสมผสานระหว่างพื้นบ้านอีสานกับสากล มีการเผยแพร่การแสดงในรูปแบบของสื่อต่างๆ เช่น วีซีดีบันทึกการแสดงสด วีซีดีเพลง เทปเพลง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นภาพประชาสัมพันธ์ อินเทอร์เน็ต (Internet)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการปรับตัวทางวัฒนธรรมของวงโปงลางสะออน ในกระแสโลกาภิวัตน์สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1. การผสมผสานทางวัฒนธรรม วงโปงลางสะออนเป็นวงดนตรีพื้นบ้านประยุกต์ที่นำการแสดงแบบพื้นบ้านอีสานมาผสมผสานกับการแสดงแบบกึ่งสากลในยุคปัจจุบัน โดยใช้หลักการผสมผสาน ศิลปวัฒนธรรมเกี่ยวกับการแสดงของวงดนตรีฟองน้ำซึ่งเป็น วงดนตรีไทยบรรเลงร่วมกับวงดนตรีสากล เพื่อต้องการให้เกิดความกลมกลืนทางวัฒนธรรมการแสดงและเป็นที่ยอมรับของผู้ชมทั่วไปไม่ได้มีจุดประสงค์ที่จะทำลายวัฒนธรรมการแสดงวงดนตรีพื้นบ้านอีสานแบบดั้งเดิมถึงแม้ว่าการแสดงในบางชุดอาจจะขัดแย้งกับวัฒนธรรมและจารีตประเพณีพื้นบ้านอีสาน

2. การปรับตัวทางวัฒนธรรมสามารถทำให้ทราบถึงการปรับตัว การประยุกต์การแสดงในด้านองค์ประกอบต่างๆ เช่น ดนตรี รูปแบบการแสดง ชุดการแสดง เครื่องแต่งกาย ของวงโปงลางสะออน ซึ่งได้นำสถานการณ์ปัจจุบันมาประยุกต์ใช้ประกอบการแสดงเพื่อต้องการให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลาย ความเครียดจากการทำงานและการดำรงชีวิตในสังคม จนทำให้เกิดเป็นการแสดงรูปแบบใหม่ที่เรียกว่าวงดนตรีพื้นบ้านประยุกต์ที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแสดงจากวงดนตรีพื้นบ้านอีสานแบบดั้งเดิมให้มีความแปลกใหม่และเป็นที่ยอมรับของคนบางกลุ่มในสังคมไทย

3. การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ของวงโปงลางสะออนกำเนิดและดำรงอยู่ได้ด้วยการอนุรักษ์จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยการถ่ายทอดและเผยแพร่จากคนรุ่นเก่ามาสู่คนรุ่นใหม่ จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้อง ทำให้มีวัฒนธรรมการถ่ายทอดเพิ่มขึ้นมาจากการผสมผสานและการปรับตัวทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้องค์ประกอบในด้านต่างๆ มีการปรับปรุง และผสมผสานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันเพียงเพื่อต้องการเผยแพร่ให้ผู้ชมได้เล็งเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทางด้านการแสดงพื้นบ้านอีสานแบบประยุกต์ โดยมีการประชาสัมพันธ์จากทางบริษัทต้นสังกัดผ่านสื่อต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุกระจายเสียง การจัดการแสดงสด และ อินเทอร์เน็ต (Internet)

ข้อเสนอแนะ

จากวิจัยเรื่องการปรับตัวทางวัฒนธรรมของวงโปงลางสะออนในกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในชมการแสดงเพื่อเป็นการปลูกฝังชี้แนะและสร้างความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี ที่มีมาตั้งแต่โบราณในการแสดงพื้นบ้านที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างการแสดงพื้นบ้านและการแสดงพื้นบ้านประยุกต์
2. ควรจัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาเรื่องการเรียนในรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมการแสดงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านการแสดงแบบดั้งเดิมและแบบประยุกต์ซึ่งผู้เรียนจะสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. ควรจัดให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อให้คงอยู่สืบไป
4. ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแสดงวงดนตรีพื้นบ้านในแต่ละภาคเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมทางด้านการแสดงพื้นบ้าน